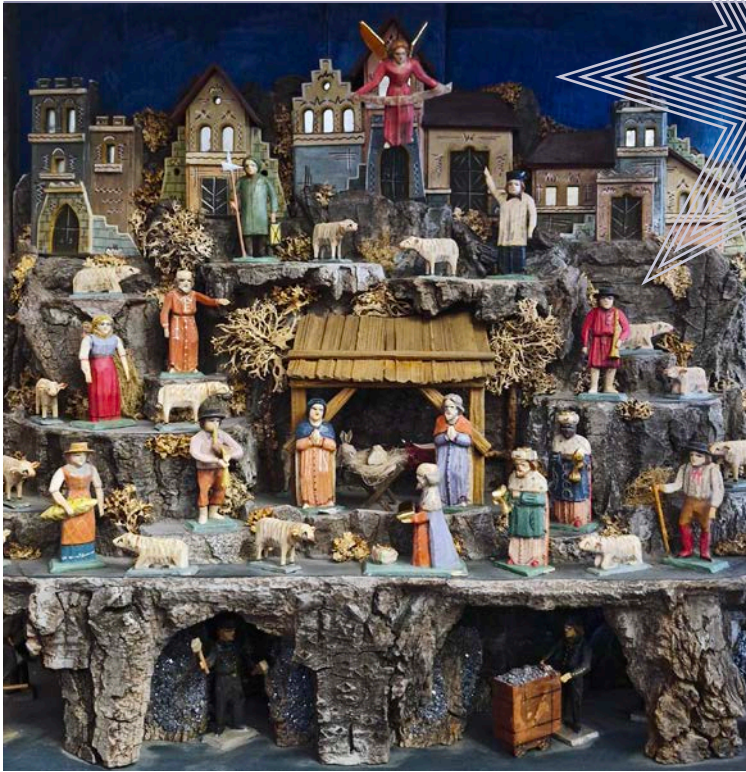

SVATOJÁNSKÝ ZPRAVODAJ

ZPRAVODAJ OBECNÍHO ÚŘADU

2025/3 PROSINEC

Svatý Jan pod Skalou
Sedlec & Záhrabská

Přejeme Vám
krásné svatojánské Vánoce
a energii do nového roku!

Energetická koncepce ve Svatém Janu

V březnu 2025 jsme od Ministerstva pro místní rozvoj dostali dotaci z Národního plánu obnovy na zpracování Místní energetické koncepce (MEK). Ta má být hotová do konce roku 2025 a před definitivním schválením bude představena veřejnosti, a to v úterý 9. prosince od 16 hodin v budově Svatojánské koleje.

Místní energetická koncepce je dobrovolně zpracovaný dokument obce nebo svazku obcí, který slouží jako návod a nástroj pro optimalizaci dodávky energie vůči energii spotřebované. Na základě tohoto dokumentu by měla místní samospráva postupovat při komplexním řešení dodávek a spotřeby energie v příslušné lokalitě nebo při dílčím řešení v rámci jejich jednotlivých částí ve středně dlouhém horizontu.

Naše obec má devět odběrných míst elektrické energie (z toho 4 OM pro veřejné osvětlení) a dvě OM plynu v budovách č.p. 6 a 11. Oproti jiným ob-

cím to není mnoho, přesto při ročních nákladech kolem 250 tis. Kč stojí za to uvažovat, kde se dají najít úspory, a jak využít potenciál pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů. K tomuto účelu je vhodné si nechat zpracovat místní energetickou koncepci. Výběrové řízení začátkem tohoto roku vyhrála firma PKV Build s.r.o. z Vysočiny, která se specializuje na energetické audity, management, projektování, apod.

Firmě jsme předložili pasporty energetičnosti a stavební dokumentaci obecních budov, pasport VO, výkazy spotřeby jednotlivých OM a podklady

k záměrům na snížení spotřeby a na vybudování vlastní FV elektrárny. Na dvou OM byla na 3 měsíce (duben až červen) nasazena čidla spotřeby elektřiny. Zastaralý typ elektroměru u úpravny vody v Sedlci nám bohužel znemožnil zmapovat průběh spotřeby v tomto specifickém OM. Úpravna se koncem tohoto roku rozrůstá o další technologii, takže je jisté, že její spotřeba s rozšířením vodovodu výrazně naroste. O to zajímavější bude zjistit, jaký je průběh spotřeby elektřiny v tomto OM během dne, týdne a celého roku. Jedním z doporučení MEK je také zavedení energetického managementu, tedy sledování a aktivní ovlivňování spotřeby OM a případně také rezervování kapacit místních OZE.

Obdrželi jsme více než 140 stránkový dokument, který konstatuje některé obecné principy a snaží se je aplikovat do specifických podmínek naší obce. Koncepce prošla připomínkami zadavatele (obce) a v dopracované podobě 9. prosince bude představena veřejnosti. Přestože se MEK věnuje především obecním objektům, bude toto představení jistě přínosné i pro širší veřejnost, kterou zajímá energetika, má nebo plánuje pořízení vlastního OZE nebo plánuje nějaká úsporná opatření, sdílení energie apod. Předmětem MEK je i finanční vyhodnocení různých technických opatření, přehled možných způsobů financování a vyčíslení návratnosti investic.

V obci je zatím evidováno 8 FVE a dva objekty jsou vytápěny tepelnými čerpadly voda – voda, takže využívají geotermální energii zdejších pramenů. Těšíme se na setkání se všemi, kteří se o tuto problematiku zajímají a chtějí se o ní dozvědět více anebo se podělit o svoje dosavadní zkušenosti.

JIŘÍ BOUČEK

Za necelý rok nás čekají komunální volby!

Hledáme aktivní a zapálené sousedy, kteří mají nápady, vize a chtějí se podílet na správě naší krásné obce. Vaše energie a místní znalost jsou pro nás cenné!

PROČ KANDIDOVAT?

- * Obohatíte nabídku zdejšími voličům a můžete přinést nová, doposud opomíjená témata.
- * Ovlivníte budoucnost: Rozhodujete o místním rozvoji, infrastruktuře a vzhledu obce.
- * Můžete se podílet na řešení důležitých otázek, jako je nakládání s odpady, stavba vodovodu nebo hospodaření s majetkem obce.
- * Získáte zkušenosti: Poznejte, jak funguje místní samospráva a legislativa.

* Prospějete komunitě: Vaše práce bude mít reálný dopad na životy všech obyvatel

KOHO HLEDÁME?

- * Obyvatele s trvalým bydlištěm v obci
- * Lidi, kteří se nebojí vyjádřit svůj názor a přinést nové nápady.
- * Týmové hráče, kteří chtějí spolupracovat na společných cílech.

JAK SE ZAPOJIT?

Máte zájem se dozvědět více, o čem to je? Chcete se přidat k naší kandidátce nebo chcete kandidovat jen za sebe? Nevíte, jaký je v těchto variantách rozdíl? Kontaktujte nás!

Telefon: 311 672 115 — E-mail: ou@svatjjan.cz — Osobně na OÚ (Sv. Jan p. Skalou 6)

Objeveno torzo ze svatojánské krádeže

Možná si ještě vzpomínáte, že v roce 2005 došlo k násilnému vloupání do svatojánského kostela. Tehdy byli odcizeni čtyři andělci z náhrobku sv. Ivana a čtyři pozlacené barokní relikviáře. Až po dlouhých dvaceti letech se podařilo soukromému badateli Mgr. Lukáši Kristlovi nalézt na internetových aukcích ve Francii jednu z ukradených věcí.

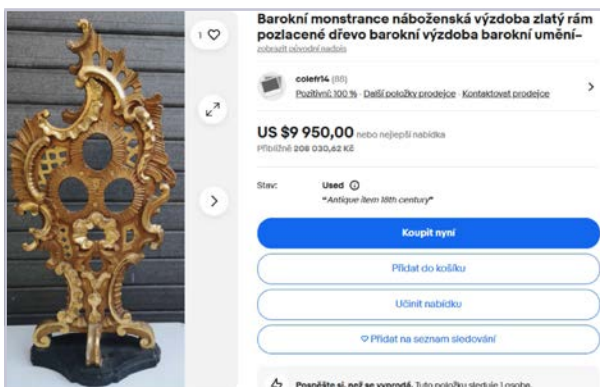
Tou je torzo jednoho z relikviářů. Relikviáře bývaly významnou součástí oltářů. Obsahovaly drobné medailonky s vzácnými ostatky světců, zdobené drahými látkami či jako šperky vzácnými kovy a kameny. Relikvie, resp. hlavně drahé kameny a zlaté a stříbrné fragmenty byly z nalezeného relikviáře hrubou silou vyrabovány a obchodník dnes nabízí přes aukce pouze pozlacenou dřevěnou schránku. I za takové torzo z odcizeného barokního relikviáře požaduje částku téměř 10 000 dolarů!

Nález byl skrze Policii ČR předán pobočce francouzského Interpolu, která obvykle při zabavování kradených věcí spolupracuje.

Panu Kristlovi jsem za jeho nález a práci poděkoval a on mi napsal: „Osobně si myslím, že se relikviář z Paříže vrátí. Do 15. prosince, kdy se bude na ambasádě v Paříži vracet Římov, Krupá a Abertamy, se to asi úředně nestihne, i když by to byla vhodná příležitost přivést relikviář zpátky do republiky.“

Dodal, že kradené věci z českých kostelů jsou rozesety doslova po celém světě. K soukromému pátrání po nich se rozhodl poté, co ministerstvo kultury „v rámci úspor“ rozpustilo pátrací tým. Existuje i malá šance, že skrze nalezený relikviář bude odhalena stopa i na další vzácné předměty ukradené z našich kostelů.

J. ŠEVČÍK ML.

Nový územní plán

Koncem května zastupitelstvo schválilo souhrn všech šestnácti došlých podnětů k novému územnímu plánu a tento ucelený dokument byl poté odeslán paní Svobodové na MěÚ Beroun.

Zdejší Odbor územního plánování a regionálního rozvoje je totiž formálně zadavatelem nového ÚP. Na základě zasláných podnětů, výsledků pozemkových úprav a zkušeností s různými stavebními záměry pak začala vznikat Zpráva o uplatňování ÚP. Její součástí bude také zadání zcela nového ÚP, protože množství a charakter podnětů se nedá postihnout pouhou změnou.

Zpráva byla připomínkována pověřeným zastupitelem Michale Šedivým a starostou obce a na prosincovém zasedání zastupitelstva bude projednána a doufejme i schválena. Mezitím bylo obci doručeno doplnění návrhu na změnu ÚP od majitele pozemku parc. č. 1546 v Sedlci, který požaduje změnit charakter tohoto pozemku ze současné dopravní infrastruktury na zemědělskou výrobu. K návrhu jsme dostali stanovisko OÚPRR MěÚ Beroun, které konstatuje, že návrh má veškeré náležitosti a zastupitelstvo tedy musí rozhodnout, jestli se jím bude zabývat separátně a zadá zpracování změny ÚP, nebo návrh zařadí mezi ostatní podněty, které shromažďuje už několik let.

Z konzultace s Ing. arch. Vávrou, autorem stávajícího ÚP, který bude zpracovávat i ten nový, je zřejmé, že souběžné zpracovávání změny a zcela nového ÚP nedává ekonomicky ani po stránce efektivity práce žádný smysl. I po zpracování jediné dílčí změny by totiž bylo nutno vyhotovit ÚP v kompletní, ale již prakticky neaktuální podobě, a to v době, kdy již bude rozpracován a projednáván nový ÚP. V zájmu celkové efektivity práce tedy je zahrnout uvedený návrh do komplexního zadání pro nový ÚP a neřešit jej samostatně jako změnu, která by musela vznikat paralelně s novým ÚP.

Zvažujeme, zda náklady na zpracování podnětů ke změnám ÚP pro konkrétní nemovitosti nerozúčtujeme jednotlivým vlastníkům, aby nebylo pochyb o tom, že se na obecní náklady nezhodnocují soukromé nemovitosti.

BUK

Svatojánským kostelem opět zní varhany

Svatojánský kostel je již přes čtyřicet let bez varhan. Naše varhany byly rozebrány a odvezeny v roce 1982. Již tehdy, ale hlavně při několikerém stěhování byly navíc částečně poničeny a jejich zprovoznění je z finančních důvodů nyní nereálné.

Naopak v sousedním Berouně jedny plně funkční a nedávno dokonce draze opravené varhany přebývaly! Nacházely se v tzv. „Zábranském kostele“, čili v kostele Zvěstování Panny Marie, postaveném v roce 1525 za branami města u tehdejšího berounského hřbitova. Po roce 1989 byl tento zdevastovaný a opakovaně vykrádaný kostel náročně opraven. Podnikla se i sbírková akce na nákladnou opravu tammích varhan. Bohužel, i po opravě byl kostel farností využíván jen sporadicky. Uplynulo několik desetiletí a o zdejší kostel projevila zájem pravoslavná církev. Ta v Berouně měla již nemalé množství příznivců, ale neměla zde žádné zázemí. Farnost Beroun uznala kostel pro sebe nepotřebným a pravoslavným vyhověla formou dlouhodobého pronájmu. Při pravoslavné liturgii se však varhany nevyužívají.

Ale na varhany je potřeba hrát, aby mechanika draze opraveného starého nástroje netrpěla a nezatuhla. Z toho důvodu bylo rozhodnuto varhany přemístit někam, kde se na ně hrát bude. Volba padla na Sv. Jan pod Skalou, kde varhany chybí a duchovní i koncertní dění v kostele je zde relativně pestré. Ale svatojánský kůr byl již „obsazen“, protože jeho součástí jsou památkově zapsané a chráněné svatojánské varhany, resp. to co z nich zbylo. Po

domluvě památkářů s Arcidiecézním organologem panem Štěpánem Svobodou tedy bylo rozhodnuto malé „Zábranské“ varhany umístit ve Sv. Janu tzv. „dočasně“, jen jako náhradní resp. cvičný nástroj. V letních měsících tedy došlo k rozebrání varhan a jejich převozu. Poté byly varhany sestaveny a umístěny na boční straně kůru poblíž oltáře. Klíčové součásti varhanní mechaniky prošly opět po letech nezbytnou opravou ve varhanářské dílně Marka Vorlíčka z Domažlic. Po jejich sestavení a naladění se 13. října svatojánským kostelem přesně po 50 letech od uzavření kostela rozezvučel typický třpytivý zvuk barokních varhan. Doufejme, že zde tyto menší varhany najdou své uplatnění, byť formálně zůstanou zapsány v majetku Berounského kostela. 12. listopadu proběhla další schůzka zainteresovaných osob s památkáři a zmíněným organologem. Výsledkem místního šetření měl být ortel nad starobylými varhanami Svatojánskými. Bylo rozhodnuto sestavit na kůru cennou barokní skříň s dřevořezbami a sochami, které jsou umělecky velmi vzácné a jsou součástí kostela. Pan varhanář Vorlíček řekl, že

jde o mimořádně krásný nástroj, který si obnovu plně zaslouhuje a jeho sestavení by teoreticky mohlo být za pomoci grantu finančně proveditelné. I když dodal, že restaurování renesančně-barokní varhanní skříň se zbytky píšťal samozřejmě vůbec není levná záležitost. Ale z varhan bude zachráněno to nejcennější. Bylo také rozhodnuto o odstranění všech nepůvodních přidaných „pneumatických prvků“, instalovaných kolem roku 1941 v rámci tehdejší modernizace nástroje. Většina těchto prvků je navíc skutečně hrozivě sežraná červotočem a nebylo by ani možné je pro sestavení varhan použít. První práce na likvidaci červotoče by měly být provedeny na jaře, ale k sestavení, resp. celkovému zrestaurování skříň dojde, až se podaří zajistit finance. To bude teprve první krok. Aby však původní svatojánské varhany znovu hrály, bude třeba do sestavené skříň pořídit úplně nový nástroj včetně klaviatury a píšťal. Technicky to není žádný problém, skříň bude sestavená a na osazení připravená. Lze si to představit jako takovou větší stavebnici Lego. Bohužel, pořízení nového nástroje při současných cenách může stát až 10 milionů korun. A to je za dané situace neřešitelné. Možná je i levnější varianta, pokud by se podařilo sehnat píšťaly a další prvky např. ze zrušených kostelů v zahraničí. Ale jak bylo kýmisi vyřknuto: „Ve Svatém Janu se už udály i daleko větší zázraky“, a hodnota provedených oprav zdejších památek za poslední roky dalece převyšuje i tak zdánlivě nereálnou částku 10 milionů. Také transparentní konto na obnovu svatojánských varhan i po letech stále funguje a je na něm téměř 270 000 Kč. Má své nahodilý, ale i pravidelné přispěvovatele. Závěrem odcituji dopis Mgr. Lukáše Petřvalského, pedagoga a titulárního varhaníka chrámu sv. Jakuba v Berouně, který někdejší obnovu „Zábranských“ varhan i jejich současné přemístění do Sv. Jana má „na svědomí“:

„Milí přátelé, do Svatého Jana pod Skalou se přemístily varhany ze Zábranského kostela v Berouně. Byly vyčištěny a naladěny a v prostoru kostela znějí fantasticky, jako kdyby tam byly odjakživa. Tento nástroj má jedno unikum: je podepsaný stavitelem (uvnitř varhan je štítek). Postavil je mistr varhanář Ferdinand Schwabel v roce 1743. Tak opět budou hrát a jejich třpytivý zvuk se rozezběhne od skalních stěn k nebi.“

J. ŠEVČÍK ML.

Optická síť konečně vážně?

O stavbě optické sítě, která by naši obec konečně posunula do třetího tisíciletí, se zde psalo už několikrát. Strídají se zprávy optimistické s těmi skeptickými, které poslední dobou převažovaly. Firma Cloudevelops vypracovala původní velkášský projekt, který měl dotáhnout optickou síť z Vráže až někam do Údolí děsu nad Srbskem. Majitel firmy přecenil svoje síly a opustil rozpracované dílo s několika kilometry trubiček uložených převážně do obecních pozemků. Pak se dlouho nic nedělo. Někteří rozhněvaní občané mi vyčetli, že jsem ne-

splnil, co jsem údajně slíbil, a nepostaral jsem se o dostavění a zprovoznění optické sítě. Realizovat takovýto druh stavby, to opravdu není úkol pro obec, ale přesto jsem už začínal uvažovat, že rozestavěnou síť převezmeme a budeme za obec hledat investora na dokončení a především pro následné provozování služeb. Naštěstí se našel kupec, který stavbu odkoupil a je odhodlán ji dokončit. Jde o firmu Eldata, o které už jsme zde psali. O prázdninách firma hlásila, že má potvrzené přidělení dotace pro Svatý Jan a začíná s inženýrskou přípravou. To představuje především obstarání pěkné řádky vyjádření, směřujících ke stavebnímu povolení. Jako potvrzení těchto slov jsme 25. listopadu dostali sdělení AOPK, že zahajuje řízení s posouzením vlivu stavby na životní prostředí: „Účelem stavby má být možnost připojení nemovitostí v obci Svatý Jan pod Skalou na veřejnou optickou SEK s vysokou kvalitou přenosu dat“. To zní krásně, že?

Majiteli firmy Eldata jsme sdělili, že v první polovině roku 2026 proběhne homogenizace vozovky dotčené stavbou vodovodu, a je tedy nutné mít v té době v zemi veškeré další sítě. Je tedy nanejvýš pravděpodobné, že se v prvním pololetí dočkáme hmatatelných důkazů, že to firma s dostavbou optické sítě myslí vážně.

Bylo by to vysvobození z těžko udržitelné situace. Během prázdnin se kvalita připojení po telefonní lince ve Svatém Janu zhoršila natolik, že jsme uplatnili

reklamaci u O₂ – technici, kteří přijeli a proměřovali linku, nám oznámili, že vše je v pořádku, jen jsme moc daleko od ústředny. Ale vzdálenost k ústředně je stále stejná, zatímco kvalita připojení se výrazně zhoršila a občas není možno zadat ani příkaz do banky. Obrátili jsme se tedy na ČTÚ jako regulační orgán, který dohlíží na dodržování norem a standardů služeb. Měření specialistů ČTÚ na lince obecního úřadu proběhlo 2. září a výsledek potvrdil, že služba s názvem O₂ Internet MAX Pro 20 (slibující rychlost až 20 Mb/s) nesplňuje ani základní technická kritéria. Protokol z měření byl součástí reklamace na kvalitu služby, na kterou firma O₂ zareagovala vstřícně, ale nabídla pouze zlevnění služby.

Náprava ve formě zvýšení kvality opravdu není v současných linkách možné, nezbyvá tedy než doufat, že náš optika v dohledné době zachrání. BUK

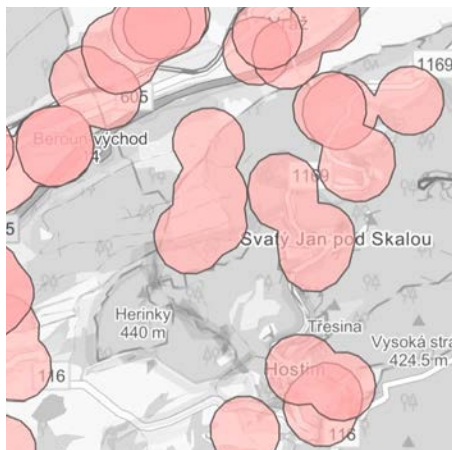
Výrazné omezení pyrotechniky

Od 1. 12. 2025 je zakázán prodej pyrotechnických výrobků kategorií vyšších než F1 (tedy např. petardy, rakety, ohňostroje) mimo klasické kamenné prodejny – prodej ve stáncích a na trzích končí. Jsou také přesně definovány zóny, kde se pyrotechnika nesmí používat.

Opatření mají zvýšit bezpečnost lidí, zvířat i životního prostředí. Novela zákona plošně stanoví, kde se ohňostroje nesmí odpalovat, zavádí vyšší pokuty za nedodržení pravidel a posiluje také pravomoci obcí.

Jednou z největších změn, kterou novela přináší, je zavedení bezpečných zón, kde je možné používat pouze pyrotechniku kategorie F1 (např. prskavky). Omezení platí ve vzdálenosti menší než 250 metrů od konkrétních objektů, a to:

- ✳ zdravotnických zařízení,
- ✳ domovů pro seniory a stacionářů,
- ✳ útulků pro zvířata a zoologických zahrad,
- ✳ objektů k chovu zvířat. RED

Odpady v roce 2026

Limit produkce smíšeného komunálního odpadu (SKO) na obyvatele se postupně snižuje a je klíčovým pro snížení poplatku za skládkování. Limitu pro ukončení slevy jsme dosáhli v říjnu.

Snížená sazba skládkovacího poplatku je už několik let 500 Kč/tunu smíšeného odpadu, letos se sazba po dosažení limitu 160 kg/obyv. zvýšila na 1500 Kč/t. V roce 2026 bude limit 150 kg/obyv. a sazba skládkovného se po jeho dosažení zvýší na 1600 Kč/t.

Podmínky jsou tedy stále tvrdší, zatímco někteří naši sousedé nám neustále dávají najevo, že oni se tříděním svých odpadků špinit nehodlají. Obrovské pytle naplněné vším možným často

zahrnují kontejnery na smíšený odpad, zatímco vedle jsou poloprázdné barevné nádoby...

Mimo jiné i z tohoto důvodu je finanční bilance obce od konce léta záporná. Není to nic zvláštního, takto to mají všechny obce. Celostátní průměr nákladů na likvidaci odpadu na jednoho obyvatele je 1700 Kč. Náklady se budou dále zvyšovat, protože stavba a provoz dotřídovacích linek jsou dražší než provoz skládek. Limit výše poplatků pro obec je 1200 Kč/obyvatele a dříve nebo později ho dosáhneme i u nás. Zatím se snažíme poplatek držet pod limitem, ale zrušili jsme slevy na třetí a další dítě.

J. BOUČEK

Okolo berounského tunelu

Téma nového železničního tunelu se v posledních dvou letech vrací stále častěji. Čas, kdy byl tento projekt jen na papíře, se změnil. Přípravné práce k projektu se už objevily jak na Záhrabské, tak i v Sedlci.

Samotný tunel naší obec zatíží ve dvou věcech. Jak samotnou výstavbou odvodňovací šachty, tak i rizikem ztráty vody v našich studních. První problém zasahuje především Sedleckou část a silnici v údolí Kačáku. Druhý především Záhrabskou.

Vybudování šachty do hloubky téměř 30 metrů s retenční nádrží bude hlavně zátěží v průběhu její výstavby. Poté už bude jen statickým objektem, který by neměl nijak zatěžovat okolí. Ale vraťme se k její výstavbě. Bohužel můžeme očekávat zvýšený hluk, prašnost, vibrace, ruch aut a pracovníků na staveništi. V tomto ohledu, se snažíme prosadit na budoucích pracovníštích statických a nepřetržitý monitoring z hlediska překračování hygienických limitů. Nechceme být závislí jen na náhodném příjezdu kontroly z hygieny. Ale přesvědčit úředníky ze Správy Železnic (SŽ) nebo Ministerstva Dopravy (MD) není úplně jednoduché.

Vraťme se k problému se studnami, protože riziko ztráty vody se nás všech dotýká velmi citlivě. Je pozitivní zpráva, že se díky vybudování vodovodu v Sedlci a Sv. Jáně zajistil druhý zdroj vody. Ale bohužel pro Záhrabskou, tam žádný náhradní zdroj není. Zatím. Dobrou zprávou mezi mnoha špatnými je, že SŽ počítá s výstavbou vodovodu pro Záhrabskou. Tím by měl být problém vyřešen dřív, než razicí stroje prorazí tunel až k našemu údolí. Ale ještě nemůžeme říct s jistotou, kudy povede náhradní zdroj vody. To je zatím v řešení.

Neměli bychom zapomínat i na jiné svízele, spojené nejenom se stavbou tunelu. V blízké budoucnosti dojde k elektrifikaci železniční tratě Smíchov – Lo-

děnice – Beroun. Mělo by se jednat o dvoufázovou akci. Nejdříve se bude pracovat na části Loděnice – Beroun, poté Praha – Loděnice. Elektrifikace je důležitým bodem pro převoz stavebních segmentů tunelu. Dále výstavba a činnost samotné továrny na segmenty, které se budou vkládat do tunelu. Tato továrna/staveniště bude s nejvyšší pravděpodobností stát mezi Berounem a Královým Dvorem, a to mezi Litavkou a železniční tratí. Část těchto segmentů budou do staveniště v Tachlovicích vozit po železnici, druhou část po dálnici na Slivenc. A když už jsme u dálnice, je nutné zmínit i blížící se rozšíření D5. A to na 3 pruhy v každém směru, mezi Prahou a Loděnicemi – výhledově i Královým Dvorem. S tím dojde i na přestavbu všech mostů na dálnici.

Zkrátka roky 2026–2033, kdy jsou tyto přestavby plánovány, budou pro nás všechny velmi náročné. Přejí nám všem pevné nervy a stavařům dochvilnost a pracovitost.

ONDŘEJ VLAS

Ohlédnutí za kardinálem Dukou

Kardinál Dominik Duka byl jistě neobyčejný člověk. V životě prošel mnoha fázemi – od studenta k dělníkovi v plzeňské Škodovce, od klášterního mnicha až po provinciála (nejvyššího představeného v naší zemi) dominikánského kláštera. Nakonec se stal biskupem v Hradci Králové a posléze i pražským arcibiskupem a pak jej papež Benedikt XVI. pasoval do hodnosti kardinála.

Vzpomínám si, jak jsme kardinála Duku před lety pozvali do Svatého Jana na odhalení nově opraveného mariánského sousoší. Bylo to na Silvestra v 10 hodin večer. Docela slušně tehdy mrzlo, a přesto se na tuto slavnost sešlo dost lidí. Pan kardinál tehdy opravené sousoší požehnal a pronesl krátký proslov. Pak jsme šli do restaurace dát si teplý čaj na zahřátí. Nemohli jsme tam být moc dlouho, protože ve 12 hodin, tedy o půlnoci, začínala v kostele mše, kterou celebroul právě pan kardinál. Po skončení mše jsem chtěl pana kardinála vyzkoušet. Zeptal jsem se ho, jestli ví, kdo byl prvním biskupem v Hradci Králové (máme to totiž napsané latinsky na kamenné kartuši nad vchodem do kostela). Nezaváhal ani chvíli a řekl: Ano, vím, byl to někdejší opat svatojánského kláštera Matouš Ferdinand Sobek z Bilenberka.

To jen dosvědčuje, že kardinál Duka byl člověk velice vzdělaný a nic jej hned tak nezaskočilo.

BOHUMIL ŠEVČÍK

Chvála dobrovolnictví

Dobrovolnictví je jakákoli činnost ve prospěch společnosti, kterou vykonáváme z vlastního rozhodnutí, bez nároku na honorář. Má to velký společenský přínos. Podívejme se, jak dobrovolnictví funguje u nás.

Tak především máme Sbor dobrovolných hasičů. Nikdo nebude pochybovat o tom, že je to užitečný spolek. Když dojde k nějaké mimořádné události, která ohrožuje životy lidí, můžeme se na hasiče obrátit a víme, že nás neodmítnou. Nejde jen o případ ohrožení ohněm, jsou to menší věci, drobnosti, třeba spadlý strom přes cestu, spadlé kameny ze skály u silnice.

Dalším takovým dobrovolnickým spolkem je spolek Barbora. Před lety si vytkli za cíl udělat z bývalého lomu Paraple místo, kam lidé budou rádi chodit podívat se na starou techniku dobývání vápence. Povedlo se jim to nadmíru dobře. Dnes jsou Solvayovy lomy vyhlášené místo, kam přicházejí turisté zdaleka, aby se svezli po úzkokolejce nebo navštívili tamní muzeum. Mistrovským kouskem spolku Barbora bylo zakoupení parní lokomotivy Brunhilda až z Velké Británie.

Velké zásluhy můžeme připsat Svatojánské společnosti. Funguje už víc než 30 let a nikdo nepochybuje o tom, že za dobu své existence vykonala velkou práci. Byla iniciátorem oprav kostela. Tehdejší členové nejen že začali sbírat prostředky na opravu, ale sami se zúčastnili prací na opravě fasády. Společnost zorganizovala už více než

200 koncertů a významně se podílí na průvodcovské činnosti v kostele. K tomu je třeba připočítat práce na opravě kaple Povýšení sv. Kříže i finančním příspěvkem na opravu hřbitovní kaple.

Pak je tu Svatojánské muzeum. Vzniklo z iniciativy tehdejšího starosty Jiřího Ševčíka, kterému bylo líto, že z domů a chalup v obci i v okolí mizí staré věci, které noví majitelé považovali za „harampádí“. Za finanční podpory Svatojánské společnosti postupně do sbírek muzea přibývaly další exponáty. Dnes je Svatojánské muzeum chloubou obce. Jsou zde stovky předmětů, které zasluhují obdiv.

Máme zde i nejmenované skupiny obyvatel, které nezištně zorganizují nějakou povedenou akci. Tak například pan Željazko se svou bulharskou skupinou založili tradici nohejbalových turnajů na hřišti v Sedlci. Nebo tradiční pálení čarodějnic – bez Ivany Rady by to nešlo. Jinou takovou povedenou akcí byl, Kloboukový ples v Hostimi a zcela nedávno Chození po sklepích v Sedlci. To se domluvilo šest domácností, že ve svém sklípku připraví ochutnávku vín s malým pohoštěním. Aby se obcházející sousedé zorientovali, organizátoři rozvěsili po Sedlci navigační tabulky. Dobrý nápad!

Je možné, že jsem na některé dobrovolnické činnosti a dobrovolníky zapomněl, třeba na pana Františka Vycpálka. Kromě svého zaměstnání u pražského Metra pracuje jednak ve spolku Barbora, jednak je významným pracovníkem u hasičů. Některé dobro-

volnické činnosti nejsou hned vidět, ale když se např. vypravíte na procházku po silnici na Jánskou, vezměte si s sebou tři, lépe čtyři igelitové tašky – do jedné můžete dávat krabičky od cigaret a papíry, do druhé plechovky od nápojů, do třetí plasty všeho druhu, do čtvrté sklo. Určitě se nevrátíte s prázdnou a bude za vámi vidět kousek uklizené cesty.

BOHUMIL ŠEVČÍK

Dobrovolnictví a stát

Ve středu 12. listopadu 2025 přijala vláda ČR usnesení č. 870, kterým schválila Akční plán Koncepce rozvoje dobrovolnictví v České republice do roku 2030 na léta 2025–2027 a nový meziresortní poradní orgán Radu dobrovolnictví.

Akční plán je prvním akčním plánem v oblasti dobrovolnictví v České republice. Jeho naplňování vychází z Koncepce a je rozdělen do 4 tematických oblastí naplňovaných prostřednictvím 14 specifických cílů a 46 indikátorů. Tematické oblasti jsou:

a) Rozvoj dobrovolnické infrastruktury pro zlepšení managementu dobrovolnictví (podpora regionální a oborové dostupnosti dobrovolnictví, systémová podpora Regionálních dobrovolnických center, vytvoření institucionálního prostředí pro rozvoj dobrovolnictví na národní úrovni, efektivní monitoring dobrovolnické činnosti),

b) Zvýšení motivace a podpory dobrovolníků a dobrovolnických organizací ze strany resortů (podpora dobrovolnické služby, větší zapojení dobrovolnictví do stávajících výhod v rámci resortů, podpora rozvoje oborového dobrovolnictví ze strany resortů, podpora nových forem a oblastí v dobrovolnictví, v případě potřeby a vhodnosti legislativní změny stávajících právních předpisů),

c) Vzdělávání dobrovolníků a profesionalizace managementu dobrovolnictví (podpora kvality služeb a management dobrovolnických center, dobrovolnických organizací i samotných dobrovolníků prostřednictvím vzdělávání) a

d) Propagace dobrovolnictví v ČR na národní, regionální i lokální úrovni (propagace možností dobrovolnictví, informování o celospolečenském významu dobrovolnictví, podpora informovanosti o mezinárodním dobrovolnictví).

Když se zahloubáme do dokumentů, kterými vláda svoji koncepci konkretizuje, narazíme bohužel na úřednické ptydepe, plné výrazů jako *monitoring*, *evaluace*, *podpora implementace Metodiky participace NNO* nebo *revidování definic...* při jejichž pouhém spatření většinu z nás okamžitě přejde akční nálada. Obdivuji všechny, kteří nehledí na definice ani na evaluace. Prostě dělají práci, ve které spatřují smysl a navíc třeba i šíří povědomí o kvalitách a významu místa, ve kterém žijí. Svátý Jan si takové lidi zaslouží a naštěstí se zdá, že je i svým způsobem přitahuje.

J. BOUČEK

Svatojánští hasiči v roce 2025

V roce 2025 se naše JSDH účastnila již jako tradičně nejrůznějších akcí obce a pomáhala s přípravou, průběhem i úklidem po akcích. Také se jednotka zúčastnila cvičení. Jedno cvičení a seznámení s novou technikou si uspořádali naši hasiči sami na území obce.

Druhého cvičení se zúčastnili 8. listopadu 2025. Jednalo se o okrskové cvičení zaměřené na požár budovy v bývalé školce v Loděnici. Ze sboru se účastnilo šest členů, kteří prováděli evakuaci figurantů a zabezpečovali prostor z plošiny. Dále zde byli sbory SDH Loděnice, Chrutenice, Nenačovice, Jánská, Počaply a zástupci HZS CHS Beroun.

I v tomto roce zasahovala JSDH při několika výjezdech:

11. 1. 2025 – Pomoc při likvidaci padlého stromu mezi Svatým Janem a Sedlcem

16. 2. 2025 – Transport pacientky z domu na Záhrabské a předání zdravotníkům

8. 3. 2025 – Vyproštění kočky, která zašla do komína, také na Záhrabské.

21. 6. 2025 – Pomoc při transportu pacienta, který měl kolaps při cestě na vyhlídku ke kříži a byl v bezvědomí. Při hovoru začal pacient reagovat a byl předán zdravotníkům.

21. 6. 2025 – Pomoc při transportu pacientky, která si na stejné trase na vyhlídku vyvrtila kotník.

7. 7. 2025 – Zásah na Záhrabské a likvidace oleje vyteklého z automobilu.

21. 7. 2025 – Pomoc při likvidaci padlého stromu mezi Svatým Janem a Sedlcem.

DANA POSOVÁ

Vánoce v muzeu

Již od měsíce října probíhají intenzivní přípravy na oblíbenou vánoční akci ve Svatojánském muzeu. V prostorách muzea probíhají drobné přestavby expozic, které mají umožnit vystavení nových exponátů.

Muzeu byla mimo jiné v letošním roce darována sbírka starých kukačkových hodin, která bude tvořit základ nového řezbářského koutku. Po více než dvaceti letech se dostalo do našeho muzea také starobylé loutkové divadlo. Hrávalo každý rok na konci prázdnin u chaty č.e. 010 (na louce pod vilou Ivankou). Pro dospělé a hlavně pro děti ze širokého okolí to býval nezapomenutelný zážitek a v dobách komunismu patrně nejočekávanější společenská událost roku.

Svatojánskému muzeu exponát věnoval pan Ladislav Ševčík z pozůstatosti své maminky Viktorie. Ta bývala velkým divadelním nadšencem a loutkové představení pečlivě plánovala celé prázdniny. Divadlo zdědila po svých předcích a obohatila ho o mnoho loutek. Několik desítek jich sama zkompletovala a na všechny doslova profesionálním způsobem ušila nové překrásné oblečky. Měla k dispozici mimo jiné i odstřížky tehdy velmi vzácných látek z Barrandovských ateliérů, kde se šily šaty pro slavné filmové role.

Dnes již můžeme prozradit i to, že kromě šatiček na prince, princezny, Červené Karkulky, Šípkovou Růženku či vodníka „tetička“ Viktorie ze zbytků tehdy podpultových „západních“ krajků, sametů a exotických brokátů, tajně ušila i několikery šatičky pro Pražské Jezulátko. Vánoční výstavu tak obo-

hatí nejen nová expozice řezbářství, ale obdivovat můžete i kolekci loutek v překrásných oblečcích od Viktorie Ševčíkové.

Svatojánské společnosti byl také přednostně nabídnut unikátní „příbramský betlém“ z 19. století, který byl v movitějších rodinách typický pro kraj podbrdská. Je unikátní zejména vyobrazením hornického života pod zemí. Se Sv. Janem souvisí dnes již jen okrajově, ale svého času ve zdejších lomech a vápencových štolách pracovala většina mužů ze svatojánských osad. O slavných dolech na železnou rudu v sousedních Chrutenicích nemluvě...

Důlní minulost je zde tedy také přítomna, jak ostatně připomíná i zdejší skanzen, a malý památníček v podobě hornického betlému není vůbec od věci. Bude nám také připomínat oddané příbramské poutníky, kteří do Sv. Jana v minulosti každoročně pěšky putovali na pouť a věnovali kostelu mnoho cenností.

Pokud se chcete přijít pokochat lidovým uměním našich předků a zároveň nasát příjemnou atmosféru vánoc s vůní jehličí a teplé medoviny, rádi vás ve Svatojánském muzeu přivítáme v tyto dny: 13., 14., 20., 21., 26., 27., 28. a 31. prosince, v novém roce pak 1., 3. a 4. ledna, v případě zájmu i další víkend. Muzeum bude v tyto dny otevřené vždy od 13 do 17 hodin.

JIŘÍ A JIŘÍ SEVČÍKOVÍ

Voda. Překvapivě malý byl zájem veřejnosti o hromadné objednání kráceného rozboru studniční vody, které nabídl obecní úřad ve spolupráci se Zdravotnickým ústavem Ústí nad Labem. Možná za tím bude očekávané zprovoznění nové části obecního vodovodu, který tak namísto dosavadních dvaceti pokryje spotřebu více než šedesáti domácností v Sedlci a ve Svatém Janu. Zavedení vodovodu s „pražskou“ vodou je v souvislosti s připravovanou stavbou tunelu plánováno na Záhrabské. Investorem této stavby bude Správa železnic a hotovo by mělo být dříve, než pod nás dorazí razící štíty, tedy kolem roku 2030.

Dřevo. Záhrabská je ze západní strany obehnaná hradbami z mohutných kmenů. Je to výsledek čistky, kterou majitel lesů nad berounskou nemocnicí zadal specializované firmě. Ta vzala práci pěkně od podlahy a z lesa přes léto odstranila stovky kubíků (bohužel nekvalitního, tedy palivového) dřeva. To mělo být na místě seštěpkováno a – podobně jako z jiných lokalit opodál – odvezeno v ohromných návěsech. První pokus ovšem ukázal, že pro velká nákladní auta s návěsy je Záhrabská prakticky nedostupná. Nemají se zde jak otočit. Osud kmenů je tedy stále otevřený a bude se odvíjet od možností a představ případného kupce tohoto dřeva.

Topení. Truhlářství Duspiva s pobočkou v Sedlci opět nabízí dřevěné brikety. V případě zájmu kontaktujte Martu – tel. 721 628 059.

Web. V letošním srpnu a v říjnu překročila návštěvnost našeho webu počet 5 tisíc unikátních návštěvníků. Kromě prvních tří měsíců byla návštěvnost vždy vyšší než 4 tisíce UN.

Doprava. Zatížení cesty na Záhrabskou je i bez stěhování dřeva stále větší. Souvisí to se stoupajícím počtem zdejších obyvatel a také se způsobem života – většina domácností má dnes více než jedno auto a stále více sem zajíždí vozy různých zásilkových služeb. S ohledem na děti, které chodí pěšky do vrážské školy, ale taky na některé

obdivuhodné čiperně tudy běžající seniorky, apelujeme na řidiče, aby jezdili ohleduplně a předvídavě.

Osvětlení. Občas čelíme rozporuplným požadavkům obyvatel a potvrzuje se pravidlo o nemožnosti zavděčit se všem. Zatímco majitelka jedné chaty v ulici U Studánky nám píše, že „noční osvětlení je škodlivé pro přírodu, zatěžuje planetu světelným smogem, ale především nepříjemně svítí do oken domu ... osvětlení je zde tudíž zbytečné a nevhodné“, její sousedé na odpojení lampy č. 2 okamžitě zareagovali stížností a požadavkem na její opětovné zprovoznění. Argumentem je mimo jiné i ochrana majetku v odlehlejší části osady. Světlo je opravené a díky dobrovolným hasičům opět svítí, podobně jako několik trucovitých světel v Sedlci.

Volby. Volební účast u voleb do Poslanecké sněmovny v naší obci byla jako obvykle vysoce nadstandardní, dílčí výsledky je zveřejněn na obecním webu. Za necelý rok nás čekají volby do obecního zastupitelstva a je tedy na místě se začít zajímat, kdo je připraven v nich kandidovat. Hledají se kandidáti se zájmem o dění v obci a ochotní se zapojit do řešení konkrétních úkolů.

Vodovod. Stavba všech objektů je dokončena. Dne 19.11. byla provedena kontrolní prohlídka vodojemu a vodovodu za účasti zástupců MěÚ Beroun a KHS. Proběhlo první napuštění vodojemu

dezinfekčním roztokem. Po vypuštění a dalším napuštění se na vybraných místech odeberou vzorky vody a provede se rozbor. Bude-li rozbor vyhovující, může být po dodání dokumentace skutečného provedení a posledních chybějících vyjádření vydáno kolaudační rozhodnutí. Pro urychlení jeho platnosti se zřejmě vzdáme práva na odvolání. Vše by mělo proběhnout v první půli prosince.

Vánoční koncerty. I přes personální problémy sboru a zdravotní indispozici pana dirigenta Haiga Utidjiana, který je po operaci, byla i letos přislíbena tradiční vánoční „Rybovka“ 23. prosince ve Svatojánském kostele v 18:30 hod. Detaily jsou uvedeny na plakátech a internetu. Jak pevně věříme, uskuteční se za doprovodu nových varhan. Probíhají také přípravy na tradiční koncert sboru COMODO, který se v kostele koná 24. prosince od 14 hodin. Budeme se na Vás těšit.

Municipolis i v okolních obcích. Stáhněte si aplikaci a sledujte, co se děje v sousedních obcích! Možná budete překvapeni, kolik zajímavých akcí se pořádá například v Loděnicích. Pořadatelé jsou knihovna (cestovatelské přednášky), Loděnická kulturní společnost LoKuS (koncerty), klub turistů (zájezdy, výlety, vycházky), nebo občerstvení U Honzy na fotbalovém hřišti. Nezapomeňte ale sledovat také zprávy z naší obce – Municipolis a sociální sítě postupně nahrazují tištěný zpravodaj!

Plánované akce

6. prosince od 16 hod. – Zahájení adventu s Mikulášovou nadílkou před kostelem.

9. prosince od 16 hod. – Představení Místní energetické koncepce v klášteře.

13. prosince – Sousedské setkání u dubu na Záhrabské s rozsvícením stromečku.

23. prosince od 18.30 – Rybova Česká mše vánoční v kostele (viz níže).

24. prosince od 14 hod. – Pěvecký sbor Comodo v kostele přednese vánoční repertoár.

17. ledna 2026 od 15 hod. – Vernisáž fotografií Miroslava Michálka v prostorách infocentra.

